

## J E G Y Z Ó K Ö N Y V

**Készült:** 2022. szeptember 22. (csütörtök) napján 17 órakor a Jánossomorjai Közös Önkormányzati Hivatal (9241 Jánossomorja, Szabadság utca 39.) Dísztermében megtartott ünnepi képviselő-testületi ülésről.

**Jelen vannak:** Jelenléti ív szerint (1. sz. melléklet)

**Lőrincz György:** Köszöntötte a megjelenteket az ünnepi képviselő-testületi ülésen. Megállapította, hogy a képviselő-testület határozatképes, hiszen hat fő képviselő jelen van. Ismertette a kiküldött napirendi pontot, mely a városi kitüntető címek átadása. Megkérdezte a képviselő-testület tagjait, hogy van-e módosító indítványuk, kiegészítésük.

*Egyéb módosító indítvány, kiegészítés nem hangzott el.*

**Lőrincz György:** Szavazásra tette fel a napirendet.

A képviselő-testület egyhangú, 6 igen szavazattal a következő határozatot hozta:

### **Jánossomorja Város Önkormányzata Képviselő-testületének 149/2022. (IX.22.) Kt. határozata**

Jánossomorja Város Önkormányzata Képviselő-testülete a következő napirendet fogadta el:

1./ A díszpolgári és a tiszteletbeli polgár cím, valamint a Jánossomorjáért emlékplakett átadása

**Felelős:** Lőrincz György polgármester

**Határidő:** azonnal

#### **1./ A díszpolgári és a tiszteletbeli polgár cím, valamint a Jánossomorjáért emlékplakett átadása**

**Lőrincz György:** Elmondta, hogy az ünnepi képviselő-testületi ülés kezdetén a Jánossomorjai Körzeti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tanárai zenés összeállítást mutatnak be.

**Lacknerné Fördös Klára:** Köszöntöm Jánossomorja város polgármesterét, a kitüntetettek, a díjazottak hozzátartozóit, a képviselőtestületi tagokat, a dísztestületi ülésen megjelent további résztvevőket és a közreműködőket. Az ünnepi műsort a Jánossomorjai Körzeti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola művészetoktatási intézményegységének tanárai adják elő: Először Máté Márton, az intézmény ütő tanszak tanára egy improvizációt ad elő hendpen hangszeren. Majd Dravetzky István Bernánd Ficdzseráld Angol szvít című művének Prelüd tételét adja elő trombitán. Zongorán kísér Dravetzky Erika.

*Zenés összeállítást hangzott el.*

**Lőrincz György:** Felkérte Lacknerné Fördös Klárát az ünnepi ülés moderátorát, hogy ismertesse a képviselő-testület döntéseit, illetve a laudációkat.

**Lacknerné Fördös Klára:** Ismertette, hogy Jánossomorja Város Önkormányzata Képviselő-testülete 110/2022. (VI.15.) Kt. határozatával döntött arról, hogy Rozs Gyuláné részére Jánossomorjáért Emlékplakettet adományoz. 1932. szeptember 6-án született Pusztasomorján.

Szülei Kollár Ferenc és Smuk Franciska, szintén pusztasomorjai lakosok. Heten voltak testvérek, Fáni néni a harmadik gyermek a családban. Testvérei: Ilus, Irma, Kató, Feri, Pityu, Laci. Édesapja paraszt volt, szántott, vetett, állatokat tartott. Édesanyja a háziiparban dolgozott, szövőnő volt. Fáni néni már korán besegített édesapjának a mezőgazdaságba, édesanyjának a szövésbe, így egészítve ki a család bevételét. Nagyon fiatal volt még, amikor a Frank Gyár akkori igazgatója szerette volna Budapestre vinni a Frank Gyár központjába dolgozni, azonban ő családja, édesanyja mellett maradt. Gyermekkorában a boltba szinte csak fűszerekért jártak, mindent megtermeltek otthon, viszont ez rengeteg munkával járt, amiből a gyerekeknek is ki kellett a részüket venni. A cikóriaszüretek követően kaptak ruhát, cipőt szüleitől. Aratás idején a cséplőgépnél dolgozott Fáni néni, keresetéből búcsúi ruhát vásárolt. 1957. márciusában ment férjhez Rozs Gyulához. Lakodalmukat az akkori szokások szerint otthon tartották meg, a somorjai mákos rétest és az esküvői süteményeket maga Fáni néni sütötte. 1957. december 30-án születtek meg ikergyermekei, Gyula és Lajos. A sütés és annak szeretete édesanyjától és a nagymamájától származtatható. Húszéves korában már maga sütötte a somorjai mákosrétest és sok más helyi süteményt a településen megrendezett lakodalmakra. A somorjai mákosrétes eredeti receptje több összetevőt még nem tartalmazott: a citromot, rumot, mazsolát, hiszen ezek az alapanyagok akkoriban számukra nem voltak elérhetőek. Később az akkori NSZK-ba kitelepültek hazalátogatásuk alkalmával rendszeresen megállították az utcán, keresték Fáni nénit, hogy süssön nekik „somorjai mákos rétest”. A hazalátogatók mazsolát, citromot is hoztak a süteményhez, így Fáni néni tovább formálta a receptet. Később pluszként a házi készítésű baracklekvárt is belecsempészte az összetevők közé. A somorjai mákos rétest nemcsak ünnepekre, hanem szüretek, répaszedés alkalmával is kérték. Különlegessége abban rejlik illetve tér el a sütőben sült rétestől, hogy a pusztasomorjai mákos rétes vaslában, zsírban sül, ahogyan Fáni néni fogalmaz „zsírban sül, akárcsak a rántotthús”. Fáni néni süti (az anyósától örökölt edényben régen csikós kályhán ma gázkályhán) a településen egyedül ilyen módon ezt a süteményt, elmondása szerint korábban mások nem merték megfordítani a lábában a rétest. Fáni néni a Balassi Bálint Művelődési Ház és Könyvtár részére a sütemény elkészítéséhez adott át különböző eszközöket annak érdekében, hogy a „somorjai mákos rétes” hagyománya tovább éljen. A hagyomány őrzéséhez járul hozzá többek között azzal is, hogy a „somorjai mákosrétest” a városi rendezvényeken és a Tökfesztiválon Fáni néni közreműködésével rendszeresen sütik. Ezen felül számtalan érdeklődőt igyekszik megtanítani az édesség elkészítésére, köztük a Jánossomorjai Független Közéleti Társaság (ismert nevén a Társaskör) tagjait is. Szeretné, ha ezáltal is tovább élne a hagyomány, hiszen nagy szívfájdalma, hogy családjából senki sem folytatta ennek a rétesnek a sütését. Ezt a pusztasomorjai különlegességet beavagolták a Győr-Moson-Sopron Megyei Értéktárba, bekerült a Moson Értékfeltáró Kollégium kiadványába és a Harcsás Judit által összeállított Réteskönyvbe is, valamint több televíziós csatorna is felvette a rétes sütés fortélyait. Verset írtak az ízletes desszertől és több díjat is kapott tevékenységéért. Jánossomorja nagy tisztelettel tekint Fáni néniire.

**Lőrincz György:** Átadta a Jánossomorjáért Emlékplakett cím adományozására vonatkozó oklevelet, illetve emlékplakettet.

**Lacknerné Fördös Klára:** Elmondta, hogy Jánossomorja Város Önkormányzat 109/2022. (VI.15.) képviselő-testületi határozatával Jánossomorja Város Tiszteletbeli Polgára címet adományoz Smuk Andrásnak. Kérem a díjazottat, fáradjon ki az emlékalbum aláírására. Smuk András 1947. szeptember 17-én született Pusztasomorján. Szülei helyi parasztemberek voltak. Bár nem voltak nagybirtokosok, édesapja mégis a kuláküldözés fenyegette, ezért 1952-ben - átjutva az aknazáron - Ausztriába menekült. Csak négy év múlva látta viszont a családot. Ám a forradalom és szabadságharc öröme hamar tragédiába fordult, és az egész család – immár együtt – kényszerült menekülésre, Bécsbe. Smuk András meghatározó emlékeket őriz ezekről a

napokról. Iskoláit így Ausztriában folytatta. Máig hálás a kinti magyar iskolának a benne erősített haza- és nyelvszeretetért, öntudatért. A bécsi egyetem geológiai és ásványtani szakát végezte el, majd olaj- és földgázkutatóként dolgozott 2010-es nyugdíjazásáig. Házasságából két lánya született. A bécsi magyar kulturális egyesületben, az Európa-Clubban hamar fontos feladatokat talált, segítve a kinti magyarságot. A szervezet az eltelt évek alatt sokat őrzött meg az egyetemes magyar örökségből. Később a Club titkára, majd 2011-től elnöke lett. 2013-ban kapta meg a köztársasági elnöktől a Magyar Érdemrend Tisztikeresztjét. 2016-ban pedig a bécsi városházán vehette át a Centrope [centróp] díjat, ami a határon átnyúló kapcsolatok erősítőjének ítélték oda. Smuk András számára Jánossomorja, szűkebben Pusztasomorja mindig is erős kötődést jelentett, kedves versét, a Föl-földobott követ gyakran idézve igyekezett megérteni, megértetni és tanítani másnak is ezt a hazaszeretetet. Meghatározó szerepe van abban, hogy Jánossomorja és a bécsi emigráns szervezet közösen hozta létre a Menekülők kopjafáját, az egykor tízezreknek menekülőútvonalként szolgáló tarcsai út mentén. Ez a hely azóta a városi emlékezés egyik kulcshelyszíne lett, számos alkalommal emlékezett együtt itt Jánossomorja és a bécsi emigráció. Smuk András munkásságával nemcsak az ember szülőföld iránti szeretetére mutatott követendő példát. De segített abban is, hogy Jánossomorja tisztázza saját múltját, szembenézzen a viharos időkben itt történetekkel, megértse és megpróbálja erőt, közösséget kovácsolva feldolgozni azt. Ezzel Jánossomorja öntudatához, múltjához, jelenéhez és jövőjéhez egyaránt fontos építőkövet helyezett a falba, kiérdemelve a Jánossomorja Tiszteletbeli Polgára kitüntető címet. Kérem a díjazottat a díj átvételére!

*A tiszteletbeli polgári névkönyv aláírásra került.*

**Lőrincz György:** Átadta a tiszteletbeli polgári cím adományozására vonatkozó oklevelet, illetve emléklakettet.

*Az aláírást követően Jánossomorja Város Tiszteletbeli Polgára, dr. Smuk András szólt az ünneplőkhöz.*

**Lacknerné Fördös Klára:** Ismertette, hogy Jánossomorja Város Önkormányzata 108/2022. (VI.15.) számú határozatával Jánossomorja Város Díszpolgára címet adományoz Kránitz Józsefnek. Kérem a díjazottat, fáradjon ki az emlékalbum aláírására. Kránitz József 1951. augusztus 2-án született Pusztasomorján. Idős szülei egyetlen gyermeke volt, gyermekkorát szeretet, játékoság és boldogság jellemezte. Mindemellett a paraszti családban a kemény munka, az összefogás értékét is megtapasztalta. A helyi általános iskola után gépészeti vonalon tanult tovább, technikumot is végezve. A helyi termelészövetkezetben dolgozott, számos ágazatában, számos munkakört betöltve. 15 évig dolgozott élőállat-felvásárlásban, nemcsak a járás, de az ország számos pontján, de települését mindig előnyben részesítette. Kránitz József civil életben mutatott aktivitása is példaértékű: hosszú évek óta egyházi képviselő, majd tanácsadó. Tagja a Jánossomorjai Társaskör Egyesületnek és a kör kerékpáros klubjának is. Számos programban segít felnőtteket, diákokat traktoros kirándulásokkal. Legfontosabb közéleti tevékenysége az önkéntes tűzoltóság. Már 1963., azaz 6. osztályos kora óta vesz részt az egyesület munkájában, a tüzek, veszélyek elleni védekezésben. Az elmúlt 58 év fejlődését jól mutatja, hogy első versenyein még lóvontatású kocsifecskendővel dolgoztak. 1991 óta a szervezet parancsnoka. Irányításával a tűzoltó egyesület tovább haladt a fejlődés útján, mind eszközeiben, mind létszámában. A számos szerencsétlenség, fenyegető veszély, időjárási katasztrófa helyzet során mindig számíthatunk, és számíthatunk önkénteseinkre, akik általában elsőként érkeznek a helyszínre és nyújtanak szakszerű segítséget. De a város programjaiban, rendezvényeiben is állandó segítők, legyen szó akár tiszteletadásról, akár a gyerekek

szórakoztatásáról. Kránitz József szellemiségét tükrözve az önkéntesek máig fontos szereplői nemcsak a város védelmének, de a helyi civil- és közéletnek is. Ezt nemcsak a díjazottnak, hanem ez úton minden jelenlegi és egykori tagnak is köszöni a város. Mindezen közösségért végzett, példaértékű tevékenység miatt a jelölők és Jánossomorja Város Önkormányzata is egyhangúlag úgy döntött, Kránitz József érdemes a Jánossomorja Város Díszpolgára kitüntetésre. Kérem a díjazottat a kitüntetés átvételére!

*A díszpolgári polgári névkönyv aláírásra került.*

**Lőrincz György:** Átadta a díszpolgári cím adományozására vonatkozó oklevelet, illetve emlékplakettet.

*Az aláírást követően Jánossomorja Város Díszpolgára, Kránitz József szól az ünneplőkhöz.*

**Lőrincz György:** Meginvitálta a jelenlévőket az ünnepi képviselő-testületi ülést követő állófogadásra, majd az ünnepi képviselő-testületi ülést 17 óra 40 perckor berekesztette.

K.m.f.

**Lőrincz György**  
polgármester

**dr. Péntek Tímea**  
jegyző